

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 grudnia 2019 r.

ZP-NKWR.431.2.81.2019.PSZ

Pan
Janusz Marszałek
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej –
Świetlicy Środowiskowej „Bratnia Dłoń”
w Oleśnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 29 listopada 2019 r. na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019, poz. 1111 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy Piotr Szafarowicz – główny specjalista oraz Grzegorz Kownacki – inspektor wojewódzki z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Świetlicy Środowiskowej „Bratnia Dłoń” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy przy ul. Bratniej 3, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Świetlicą” lub „Placówką”.

Przedmiot kontroli obejmował działalność placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2019 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 29 listopada 2019 r. funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy, zwanego dalej „Ośrodkiem” lub „MOPS”, pełniła Pani Danuta Szczepanik, natomiast od dnia 27 września 2019 r. stanowisko to objął Pan Janusz Marszałek. Wskazane osoby były odpowiedzialne za realizację zadań w ocenianych obszarach. Obowiązki Kierownika Świetlicy pełniła Pani Małgorzata Hurna, upoważniona przez Dyrektora MOPS do udzielania wszelkich wyjaśnień

i okazywania stosownej dokumentacji w prowadzonym postępowaniu kontrolnym (*dowód: akta kontroli str. 15*).

W zakresie działalności Świetlicy podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną zaistniałych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie lub błędna interpretacja przepisów ustawy.

Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli Ośrodka pod numerem 2/2019. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie oświadczeń złożonych przez Kierownika Świetlicy, przedłożonej dokumentacji z działalności jednostki oraz dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi.

Świetlica Środowiskowa „Bratnia Dłoń” została włączona w skład Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy na podstawie uchwały nr XVIII/148/2012 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy. Bieżącą działalność Świetlicy określa Regulamin organizacyjny z dnia 19 kwietnia 2013 r., opracowany przez jej kierownika i zatwierdzony przez dyrektora MOPS. Organem prowadzącym dla obu połączonych jednostek jest Gmina Oleśnica (*dowód: akta kontroli str. 29 – 33, 38*).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oleśnicy wydał w dniu 16 listopada 2012 r. opinię sanitarną nr HDM-GK-5313-8/12, w której nie zgłosił sprzeciwu w dopuszczeniu do użytkowania przez Świetlicę pomieszczeń budynku przy ul. Bratniej 3 w Oleśnicy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Również Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Oleśnicy w piśmie z dnia 3 września 2015 r. pozytywnie zaopiniował Świetlicę w zakresie ochrony przeciwpożarowej. W związku z faktem powstania jednostki przed dniem 5 września 2015 r. nie zachodzi konieczność posiadania wyżej wymienionych opinii w formie decyzji administracyjnych, o czym mówi art. 18b ust. 1 i 2 ustawy (*dowód: akta kontroli str. 34 – 37*).

Zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy Świetlica jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej i obejmującą wsparciem przede wszystkim dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, będących w trudnej sytuacji materialnej lub społecznej, a także rodzin objętych pomocą MOPS. Świetlica, zlokalizowana w parterowym budynku przy ul. Bratniej 3, dysponuje trzema pomieszczeniami o łącznej powierzchni 126 m², szatnią, dwoma węzłami WC, pomieszczeniem biurowym oraz kuchnią z wyposażeniem właściwym do przygotowywania posiłków. W pomieszczeniach świetlicowych znajdują się stoły, krzesła, kanapy, pianino, szafki oraz półki z zabawkami i książkami, pufy, a także trzy stanowiska

komputerowe. Ściany zdobią liczne dekoracje i wytwory artystyczne dzieci (*dowód: akta kontroli str. 19, 36*).

W ramach realizacji zadań wskazanych w art. 23 ust. 1 ustawy Świetlica na bieżąco współpracowała z rodzicami i opiekunami swoich podopiecznych. Na etapie rekrutacji do udziału w zajęciach przeprowadzane były wywiady środowiskowe w rodzinach, a także odbywały się spotkania z psychologiem. Istotnym elementem współpracy były również codzienne kontakty w trakcie przyprowadzania i odbierania dzieci, zebrania z rodzicami, wspólna organizacja zajęć i festynów okolicznościowych, a także organizowane dwa razy w roku warsztaty dla rodziców. Podejmowane były również próby aktywizacji rodziców do pomocy dzieciom w nauce i przy odrabianiu zadań domowych. W ramach współpracy z placówkami oświatowymi kierownik Świetlicy był w stałym kontakcie z psychologami i pedagogami szkolnymi, uczestniczył również w zebraniach z rodzicami i przedstawiał ofertę zajęć realizowanych w Świetlicy. Uczniowie najstarszych klas ze szkół podstawowych udzielali pomocy w nauce młodszym kolegom oraz wspólnie organizowali czas wolny. Celem rozpowszechniania wiedzy na temat higieny osobistej i higieny jamy ustnej w Świetlicy organizowane były spotkania z pielęgniarką i stomatologiem (*dowód: akta kontroli str. 16, 20, 46, 47*).

W okresie objętym kontrolą, Świetlica zapewniała opiekę i wychowanie (rozmowy indywidualne i grupowe oraz zajęcia socjoterapeutyczne), pomoc w nauce (codziennie od godziny 14 do godziny 16 nauka własna i odrabianie zadań domowych pod opieką i z pomocą wychowawcy oraz wolontariuszy, zajęcia reedukacyjne według indywidualnych potrzeb z języka polskiego, języka angielskiego i matematyki oraz zajęcia językowe z angielskiego i niemieckiego), organizację czasu wolnego, zabawy, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań (wyjścia na basen, łyżwy, ściankę wspinaczkową, salę gimnastyczną oraz wycieczki autokarowe organizowane w każdym miesiącu). Wyjazdy finansowane były ze środków unijnych w ramach programu „Utworzenie i funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z Oleśnicy”. Dzieci korzystały również z lokalnych atrakcji, typu: kino, zajęcia i imprezy organizowane przez Miejski Ośrodek Kultury i Sportu, spacer, wycieczki rowerowe, ogniska, itp. (*dowód: akta kontroli str. 17, 21 – 22, 39 – 40*).

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy, szczegółowe zadania, organizację działania Świetlicy oraz rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka zostały określone w § 3 ust. 1 i 2, § 4 ust. 3 pkt 1 – 3 i § 6 ust. 7 Regulaminu organizacyjnego. W Regulaminie nie został opisany sposób prowadzenia dokumentacji, co stanowi nieprawidłowość.

W okresie objętym kontrolą Świetlica obejmowała opieką i wychowaniem 31 dzieci w roku szkolnym 2018/2019 oraz 32 dzieci w roku szkolnym 2019/2020 w wieku od 6 do 13 lat, co zgodne jest z zapisem § 3 ust. 6 Regulaminu. Pobyt w Świetlicy był dobrowolny i nieodpłatny. Żadne z dzieci nie było zobowiązane sądownie do uczestnictwa w zajęciach.

Na podstawie wpisów w dziennikach zajęć oraz oświadczenia Kierownika Świetlicy o wysokości wymiaru godzinowego zatrudnionych na podstawie Kodeksu pracy wychowawców, stwierdzono występowanie powtarzających się sytuacji, w których nie był przestrzegany wskaźnik określony w art. 28 ust. 2 ustawy oraz w § 3 ust. 7 Regulaminu organizacyjnego Świetlicy. Oznacza to, że pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, przebywało więcej niż 15 dzieci, co stanowi nieprawidłowość. Ponadto w § 6 pkt 6 Regulaminu zawarto zapis wskazujący, że „*Kierownik jest jednocześnie wychowawcą*”. Mając na uwadze, iż połączenie tych dwóch stanowisk nie wynika z przepisów ustawy, powyższe uznaje się za uchybienie. W powyższym zakresie, cytowany zapis Regulaminu należy doprowadzić do zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz zaniechać powierzania opieki nad dziećmi kierownikowi, a także osobom zatrudnionym na podstawie umów zlecenia jako „asystenci wychowawcy” (*dowód: akta kontroli str. 23 – 24, 48 – 53*).

W zakresie oceny zgodności zatrudniania osób pracujących z dziećmi w placówce wsparcia dziennego z wymogami kwalifikacyjnymi, na podstawie przedłożonej dokumentacji z akt osobowych stwierdzono, że kierownik, wychowawcy oraz psycholog mieli kwalifikacje zawodowe zgodne z art. 25 ust. 2 pkt 1 i art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy, jak również złożyli wymagane oświadczenia o braku ingerencji sądu w wykonywanie przez nich władzy rodzicielskiej, wypełnianiu obowiązku alimentacyjnego lub jego braku oraz niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Kierownik oświadczył również, że osoby współpracujące ze Świetlicą w ramach projektu „Utworzenie i funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Oleśnicy” i realizujące zajęcia reedukacyjne, wspierające oraz socjoterapeutyczne zostały zweryfikowane pod kątem braku skazania za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe i przestępstwo na tle seksualnym oraz złożyły oświadczenia, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy (*dowód: akta kontroli str. 51 – 55*).

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Świetlicy Środowiskowej „Bratnia Dłoń” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W Regulaminie organizacyjnym Świetlicy nie został określony sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej dziecka;
- 2) Pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, przebywało więcej niż 15 dzieci; oraz uchybienie
- 3) Kierownik Świetlicy pełnił jednocześnie funkcję i zadania wychowawcy.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości w działalności jednostki, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Określić w Regulaminie organizacyjnym Świetlicy Środowiskowej „Bratnia Dłoń” sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej dziecka.

Podstawa prawna: art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 31 stycznia 2020 r.

- 2) Przestrzegać wymogu wskazującego, iż pod opieką jednego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 dzieci.

Podstawa prawna: art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2019, poz. 1111 z późn. zm.).

W terminie do dnia **7 lutego 2020** r. kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji **zaleceń, uwag i wniosków** przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
ZAST. (kierownik jednostki kontrolującej)
Zarządca i Polityka Opiekuńcza

